

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 26C/60/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323202270
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Naďa Pethöová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2024:2323202270.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Naďou Pethöovou v právnej veci žalobcu: Trnavský samosprávny kraj, IČO: 37836901, so sídlom Starohájska 10, Trnava, zastúpený: Advokátska kancelária IURISTHALIA s.r.o., IČO: 54199808, so sídlom Majakovského 9, Bratislava, proti žalovanému: REAL CONSULT SLOVAKIA, spol. s r.o., IČO: 34106065, so sídlom Mierové nám. 4, Galanta, určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

- Súd žalobu zamietá.
- Súd žalovanému priznáva 100% náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou súdu 23.06.2023 sa žalobca domáhal určenia, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. M., Obec Galanta, okres Galanta, a to administratívnej budovy zapísanej na LV č. XXXX so súpisným č. XXX, postavenej na pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X a XX/X v podiele 1/3.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie ústnymi a písomnými vyjadreniami právnych zástupcov strán sporu, ako aj listinnými dôkaznými prostriedkami súvisiacimi s prejednávanou vecou v podobe hospodárskych zmlúv, zmluvy o úhrade nákladov a nájomného za pozemok, zmluvy o vzájomnej spolupráci a finančnej účasti, faktúr, platobných výmerov, rozhodnutí katastrálneho úradu, LV č. XXXX ako aj ďalších, na základe čoho dospel k nasledovným zisteniam skutkového a právneho stavu veci:

4. Zo žaloby a vyjadrení žalobcov vyplynulo, že dňa 1.10.1968 bola uzatvorená Hospodárska zmluva medzi Revolučným odborovým hnutím zastúpeným z poverenia ústrednej rady odborov Krajskou odborovou radou v Bratislave ako hlavným investorom stavby na strane jednej a Okresným národným výborom v Galante ako spoluinvestorom na strane druhej o poskytnutí spoluinvestorského podielu k investičnej stavbe. Predmetom Hospodárskej zmluvy 1968 bola dohoda o spoluinvestovaní pri výstavbe administratívnej budovy v Galante, ktorej Krajská odborová rada v Bratislave bola priamy investor a Okresný národný výbor a Okresné oddelenie štatistiky v Galante vystupovali ako spoluinvestori pri jej výstavbe. Dnes ide o nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v kat. úz. M., postavenú na parc. č. XX/X a XX/X, označenú súpisným č. XXX, zapísanú na LV XXXX, a to administratívna budova nachádzajúca sa na Mierovom nám. 4 v Galante. O uvedenom spolupodieľaní sa na vybudovaní administratívnej budovy svedčí aj následný záznam zo dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorého došlo k rozúčtovaniu nákladov na výstavbu administratívnej budovy medzi jednotlivých spoluinvestorov. Následne dňa 26.3.1981 bola uzatvorená Hospodárska zmluva o odovzdaní majetku ROH do dlhodobého bezplatného užívania medzi Slovenskou odborovou radou Bratislava a Okresným národným výborom Galanta. Predmetom

Hospodárskej zmluvy 1981 bola úprava vzťahov medzi zmluvnými stranami v súvislosti s užívaním nebytových priestorov v administratívnej budove Okresnou knižnicou v Galante. Slovenská odborová rada v Bratislave ako správca majetku ROH odovzdala Okresnému národnému výboru Galanta do dlhodobého bezplatného užívania tam vymedzené nebytové priestory vo veľkosti zodpovedajúcej približne výške združených prostriedkov na výstavbu tejto administratívnej budovy. Jednotný majetkový fond zväzov odborových organizácií v Slovenskej republike, Odborárske nám. č. 3, 815 70 Bratislava, IČO 30779618 bol ako právny nástupca Slovenskej odborovej rady Bratislava zapísaný v katastri nehnuteľností ako výlučný vlastník administratívnej budovy. Trnavský samosprávny kraj vydal v súlade s § 21 - 23 zákon NR SR č. 303/95 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov a § 5 zákona NR SR č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení zákona NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky dňa 1.4.2002 rozhodnutie č. XXXX o vydaní zriaďovacej listiny, ktorou bola zriadená Galantská knižnica. JMF a Galantská knižnica uzatvorili dňa 30.3.2009 Zmluvu o úhrade nákladov a nájomného za pozemok, ktorej predmetom bola aj dohoda na uhrádzanie nákladov za spoločné užívanie a údržbu administratívnej budovy z titulu jej bezplatného užívania zo strany Galantskej knižnice. Obdobne aj žalovaný a Galantská knižnica uzatvorili dňa 27.11.2014 Zmluvu o vzájomnej spolupráci a finančnej spoluúčasti, predmetom ktorej bola dohoda o finančnej spoluúčasti Galantskej knižnice na rekonštrukcii strechy administratívnej budovy. Z uvedeného skutkového stavu možno konštatovať, že predmetná administratívna budova bola postavená na základe investícií viacerých subjektov, vrátane Okresnej knižnice v Galante, a to ako združená investičná výstavba. Následne, po vybudovaní administratívnej budovy bola táto vedená v majetku Revolučného odborového hnutia, pričom správcom bola Slovenská odborová rada ako investor s najväčším podielom vložených investičných prostriedkov. SOR a ďalší spoluinvestori následne uzatvorili hospodársku zmluvu podľa §350 zákona č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník, vrátane Hospodárskej zmluvy 1981, predmetom ktorých bolo právo spoluinvestorov bezodplatne a bez časového obmedzenia užívať vymedzené priestory podľa pomeru ich investičných vstupov do výstavby administratívnej budovy. Toto riešenie bolo zvolené ako jediné možné, právom upravené riešenie vzniknutej situácie, keďže vzhľadom na charakter socialistického vlastníctva nebolo účelné, zvyčajné, ale v zásade ani možné vytvoriť spoluvlastnícky vzťah všetkých spoluinvestorov. Tu je potrebné zohľadniť fakt, že v tomto období bolo súkromné, resp. osobné vlastníctvo limitované. Preto bol zvolený tento model, kde došlo k uzatvoreniu hospodárskych zmlúv a k odovzdaniu predmetných nebytových priestorov do užívania, ktoré nebolo obmedzené ani časovo, ani akýmkoľvek protiplnením. Nemožno opomenúť, že všetci spoluinvestori spoločne patrili pod Československú socialistickú republiku a preto formálna úprava vzájomných vzťahov medzi týmito organizáciami nebola rozhodujúca. Inými slovami, nebyť prístupu socialistického právneho systému k súkromnému vlastníctvu, administratívna budova by bola v spoluvlastníctve všetkých subjektov, ktoré sa investične podieľali na jej výstavbe. Vzhľadom na vtedajší legislatívny rámec a skutočnosť, že administratívna budova bola de facto vo vlastníctve ČSSR, bolo protihodnotou za túto investíciu právo jednotlivých subjektov užívať časť administratívnej budovy v pomere k výške ich investícií. Zákonný a zmluvný rámec takejto dohody bol vytvorený cez § 348 Hospodárskeho zákonníka a jednotlivé hospodárske zmluvy. Avšak, žalobca ako právny nástupca jedného zo subjektov, ktorý združoval peňažné prostriedky, teda Galantskej knižnice, ktorú dnes zriaďuje, je názoru, že fakticky došlo k vzniku spoluvlastníckeho práva k administratívnej budove. Preto, cieľom tejto žaloby je zjednotiť faktický a právny stav. Totiž, podstatou a zmyslom spoluvlastníckeho práva je spoločný výkon práv a povinností spojených s vlastníctvom veci. Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. „Vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.“ Avšak, ako je ustanovené aj v Ústave Slovenskej republiky, vlastníctvo zaväzuje. Preto je s vlastníctvom veci spojený aj celý rad povinností. Doktrínálne názory v súvislosti s definíciou spoluvlastníckeho vzťahu uvádzajú „Základným predpokladom spoluvlastníctva je teda existencia viacerých (aspoň dvoch) subjektov - vlastníkov, ktorí majú spoločné panstvo nad tou istou vecou bez jej rozdelenia, pričom všetci spoločne sa navonok i medzi sebou považujú za jediného vlastníka tejto veci. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že režim spoluvlastníctva je jedinou zákonom aprobovanou formou vlastníctva jednej a tej istej veci viacerými osobami súčasne.“(Najvyšší súd ČR, sp. zn. 22 Cdo 1174/2001; Najvyšší súd SR, sp. zn. 4 Cdo 93/1999 (ZSP, 2000, č. 14); R 44/1993 R 16/1983;). To znamená, že pre konštatovanie o existencii spoluvlastníckeho vzťahu je potrebná pluralita subjektov, ktorým prislúcha panstvo nad vecou. Súčasne je k tomu nevyhnutný zároveň právny titul nadobudnutia. Pri výstavbe nehnuteľnosti je takým titulom tzv. originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, t. j. vytvorenie veci. Ako opakovane potvrdzuje aj súdna prax², pre konštatovanie, či došlo k nadobudnutiu

spoluvlastníckeho práva je rozhodujúca predchádzajúca vôľa subjektov o založení spoluvlastníckeho vzťahu. Žalobca je názoru, že z obsahu hospodárskych zmlúv je možné dospieť k záveru, že zmluvné strany mienili medzi sebou založiť spoluvlastnícky vzťah. Strany združili peňažné prostriedky za účelom výstavby administratívnej budovy. Vzájomne si určili podiely podľa výšky združených peňažných prostriedkov. A v rozsahu takto určeného podielu je každá zo zmluvných strán oprávnená bez časového obmedzenia a bezodplatne užívať vymedzený podiel v nehnuteľnosti. A rovnako sa aj strany podieľajú na povinnostiach spojených s vlastníctvom administratívnej budovy, a to napr. platenie daní, úhrady za rekonštrukcie, platenie nákladov na prevádzku a pod. Následne tento spôsob užívania administratívnej budovy si dokonca zmluvne potvrdili aj právny nástupcovia pôvodných subjektov. Rovnako tak si to počas desiatok rokov existencie a užívania administratívnej budovy potvrdili aj samotnou praxou. Napríklad, pokiaľ ide o platenie dane z nehnuteľnosti k administratívnej budove v zmysle príslušných právnych predpisov, tak všetci užívatelia administratívnej budovy, bez akejkoľvek zmluvy, dohody či iného titulu, platia túto daň v závislosti od výšky ich podielu k nej. Na preukázanie uvedených skutočností predkladá žalobca v prílohe tejto žaloby dokumenty z posledných šiestich rokov, ktoré preukazujú, že na úhrade predmetnej dane z nehnuteľnosti sa podieľa vo výške odpovedajúcej veľkosti ním užíwanej časti administratívnej budovy. Ide najmä o faktúry žalovaného, ktorými túto daň vyúčtoval žalobcovi, ale aj rozúčtovanie dane za príslušný rok a rozhodnutie správcu dane. To znamená, že aj napriek skutočnosti, že strany uzatvorili tzv. hospodárske zmluvy, z ich obsahu je možné identifikovať vôľu zmluvných strán založiť spoluvlastnícky vzťah k predmetnej nehnuteľnosti. V tejto súvislosti bolo judikované „Pre posúdenie vzniku podielového spoluvlastníctva k domu alebo inej stavbe postavenej spoločnou činnosťou viacerých osôb je rozhodujúca dohoda o založení spoluvlastníckych vzťahoch uzavretá medzi nimi. Táto dohoda nemusí byť písomná. Nie je ani potrebné, aby sa v nej účastníci vopred dohodli o veľkosti spoluvlastníckych podielov pred dokončením stavby. Z obsahu dohody však musí byť zrejmé, že účastníci chceli založiť podielové spoluvlastníctvo k stavbe, napríklad s tým, že veľkosť podielov bude závisieť od miery pričinenia sa jednotlivých účastníkov dohody na postavení stavby. Ak podiely spoluvlastníkov neboli dohodnuté inak, sú rovnaké (§ 137 ods. 2 OZ).“ (R 16/1983) Zmluvné strany síce uzatvorili hospodárske zmluvy, avšak z ich obsahu, ako aj následne dlhotrvajúceho usporiadanie vzťahov medzi nimi jednoznačne svedčí o vôli týchto subjektov založiť spoluvlastnícky vzťah k administratívnej budove. Uvedené je jediným logickým záverom, keďže strany si vopred vymedzili podiely vzájomných práv a povinností k nehnuteľnosti, čo je základným kvalifikačným prvkom spoluvlastníctva. Podľa výšky týchto podielov nie len že združili peňažné prostriedky, čo samo o sebe ešte nemusí znamenať vznik spoluvlastníckeho práva, ako to konštatuje aj judikatúra. Avšak dohodli sa tiež, že podľa výšky podielu budú užívať túto nehnuteľnosť. V tejto výške sa podieľali a doposiaľ stále podieľajú na všetkých povinnostiach spojených s vlastníctvom nehnuteľnosti. Preto možno dospieť k záveru o vôli strán založiť spoluvlastníctvo k tejto administratívnej budove. Napokon, pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, žalobca uvádza, že jeho právo je dané priamo zo zákona. Aktívna vecná legitímácia je právny stav vyplývajúci z hmotného práva vďaka ktorému žalobcovi svedčí právo, čo ho oprávňuje k podaniu žaloby na príslušný súd. K uvedenému sa opakovane vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý pojem vecnej legitímácie definoval nasledovne „Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný).“ (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9). Rovnako tieto závery potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky ktorý ma margo vecnej príslušnosti uviedol „Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide.“ Teda, pokiaľ ide o žalobcu, aktívna vecná legitímácia je daná tým že Zákonom

o prechode pôsobností naň prešla zriaďovateľská pôsobnosť vo vzťahu ku knižniciam. Podľa § 3 písm. l) Zákona o prechode pôsobností, zároveň, podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov Teda, na samosprávne kraje prešla pôsobnosť na úseku knižníc, a to zriaďovanie, zakladanie, zlučovanie a zrušovanie regionálnych knižníc. Zároveň, podľa Zákona o majetku VUC prešli do ich vlastníctva z majetku štátu veci v správe právnických osôb, ku ktorým prešla zriaďovateľská funkcia na vyšší územný celok podľa osobitných predpisov, ktorým bol aj Zákon o prechode pôsobností. To znamená, že takýmto spôsobom prešiel do vlastníctva žalobcu aj spoluvlastnícky podiel k administratívnej budove. Žalovaný je síce zapísaný v katastri nehnuteľností ako jediný a výlučný vlastník administratívnej budovy, avšak tento zápis žalobca spochybňuje a považuje za nesprávny. Pritom pri zápisoch v katastri nehnuteľností platí vyvrátiateľná právna domnienka o správnosti tam zapísaných údajov. To znamená, že ak sa preukáže opak, ako je tomu v tomto prípade, zápis možno spochybniť. Žalovaný pritom svoje vlastníctvo odvodzuje z titulu kúpnej zmluvy zo dňa 11.11.2009, ktorú uzatvoril s JMF ako predávajúcim. Keďže však platí princíp *Nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*, teda rímska zásada uplatňujúca sa aj v súčasne platnom práve, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má, žalobca trvá na tom, že predmetný zápis v katastri nehnuteľností je nesprávny a žalobcovi svedčí spoluvlastnícke právo k administratívnej budove v podiele, v akom sa podieľal na združení peňažných prostriedkov určených na jej výstavbu a na akom sa všetci spoluinvestori dohodli v hospodárskych zmluvách. Preto na žalovaného nemohlo byť prevedené vlastníctvo k celej nehnuteľnosti, ale len k jej časti, ktorá patrila prevodcovi. Keďže ako je vyššie uvedené, od počiatku malo dôjsť k vzniku spoluvlastníckeho vzťahu k administratívnej budove, právnym predchodcom žalovaného prislúchal len spoluvlastnícky podiel k nej, a preto aj na žalovaného mohlo byť prevedené len spoluvlastníctvo v rovnakom podiele. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva (porovnaj R 17/1972). Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) OSP sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Podaná určovacia žaloba nie je spôsobilá odstrániť spornosť vzťahov, ktorú žalobcovia namietajú. Ak vyriešenie určitej otázky neznamena definitívne vyriešenie obsahu právneho vzťahu účastníkov konania alebo ich práva, určovacia žaloba nie je opodstatnená (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 1.11.2006, sp. zn. 3 Cdo 112/2004; uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 224/2008, in: Zo súdnej praxe č. 81/2006 pod č. 6, s. 101). Naliehavý právny záujem v tomto konaní je daný v súlade s konštantnou judikatúrou súdov, keď podanou žalobou možno odstrániť spornosť práva, pričom bez určenia vymedzenom v petite žaloby sa stáva právne postavenie žalobcu neistým. Tým, že žalobca sa domáha určenia, že je podielovým spoluvlastníkom administratívnej budovy, naliehavý záujem na tomto určení je preukázaný. „Ak sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom nehnuteľností, pri ktorej je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník niekto iný, má vo vzťahu k tejto osobe nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (výpis z LV preukazuje vlastnícke právo) a na jeho právne účinky je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je za tejto situácie neisté a že bez požadovaného určenia by jeho právo mohlo byť aj ohrozené. Pretože súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva je podkladom pre vykonanie zmeny v zápise v katastri nehnuteľností, je žaloba o určení vlastníckeho práva spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi účastníkmi. Umožňuje totiž dosiahnuť zhodu medzi skutočným právnym stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností.“ (Uznesenie Krajského súdu Nitra zo dňa 11.03.2015, sp.zn.: 6Co/25/2015). Podľa názoru žalobcu je nepochybne, že v tomto konaní je zrejmy naliehavý záujem na určení spoluvlastníckeho práva žalobcu, pretože tak môže dôjsť ku zjednoteniu faktického a právneho stavu vlastníctva dotknutej nehnuteľnosti. Argumentáciu doplnil tak, že argument žalovaného, že žalobca bol pasívny a doposiaľ sa výkonu svojho vlastníckeho práva nedomáhal neobstojí. Žalobca nebol až doposiaľ nijako obmedzovaný vo výkone svojho vlastníckeho práva. Naopak, ako vyplýva aj zo skutočností uvedených v žalobe, všetky doterajšie vzťahy medzi stranami sporu, resp. ich právnymi predchodcami sa spravovali a mali charakter spoluvlastníctva k administratívnej budove. Teda, až do času, keď žalovaný inicioval konanie vedené pred tunajším súdom pod sp. zn.: 8C/53/2021, žalobca prostredníctvom správcu majetku, Galantskej knižnice realizoval všetky relevantné práva spojené s vlastníctvom veci, najmä teda neobmedzené

užívanie administratívnej budovy v rozsahu odpovedajúceho spoluvlastníckemu podielu. Rovnako tak sa podieľal na povinnostiach spojených s vlastníctvom, ako je napríklad úhrada dane, rekonštrukcia stavby a pod. a to v rozsahu odpovedajúcom pomeru jemu patriacemu podielu k celkovej výmere nehnuteľnosti. Bol to žalovaný, ale aj jeho právni predchodcovia, ktorí tento stav po desiatky rokov bezvýhradne akceptovali. Až konaním žalovaného ktorým sa snaží znemožniť ďalší výkon týchto práv žalobcu došlo ku narušeniu rovnováhy vo vzájomných právach a povinnostiach a preto aj k potrebe napraviť tento pretrvávajúci nezákonný stav. Preto žalobca je nútený teraz realizovať ochranu svojich práv a oprávnených záujmov týmto spôsobom a v tomto čase. Katalyzátorom týchto procesov bol žalovaný, ktorý rešpektoval desiatky rokov status quo, až do momentu, keď začal žalobcovi brániť v jeho právach a navyše, za ich realizáciu žiada od žalobcu odplatu. Taktiež pokiaľ ide o panstvo nad vecou, na ktoré žalovaný poukazuje a čím spochybňuje nárok žalobcu, nemožno s ním v tomto prípade súhlasiť. Žalobca počas celej doby fakticky mal v dispozícii časť administratívnej budovy odpovedajúcu jeho podielu na nehnuteľnosti a k nej vykonával, resp. realizoval všetky svoje práva. Tomu odpovedá aj úprava vzájomných práv a povinností medzi stranami sporu. Vlastnícke právo tiež možno chápať v objektívnom i subjektívnom zmysle. Zatiaľ čo pod objektívnym vlastníckym právom sa rozumie súhrn právnych noriem upravujúcich vlastníctvo, subjektívne vlastnícke právo predstavuje objektívnym právom ustanovené oprávnenia vlastníka, prostredníctvom ktorých tento vykonáva svoje najúplnejšie a najširšie právne panstvo nad vecou. Limity tohto subjektívneho vlastníckeho práva na jednej strane predstavuje prvok jeho výlučnosti, umožňujúci vlastníčkovi vylúčiť z pôsobnosti na vec každého okrem seba, pričom na strane druhej stojí tzv. sociálna funkcia vlastníckeho práva, ktorá ho chápe aj ako povinnosť a ustanovuje jeho medze vo vzťahu k iným chráneným záujmom, ako sú napríklad ochrana ľudského zdravia, prírody, životného prostredia, kultúrnych pamiatok atď.“ Bez ohľadu na doterajší formálny zápis v katastrí nehnuteľností, či na označovanie zmluvných strán medzi stranami sporu pri úprave vzájomných práv a povinností k administratívnej budove, ale aj bez ohľadu na správanie jednotlivých zúčastnených subjektov, je vlastníctvo veci dané, nespochybniteľné a nepremiľateľné. Preto argumenty žalovaného, ktorý poukazuje napríklad na zmluvy o úprave vzájomných práv a povinností, alebo na doterajší postoj žalobcu sú nerelevantné a v kontraste s uvedenými neobstoja. Nevyhnutnou súčasťou rovnosti práv vlastníkov veci je aj právo na rovnakú právnu ochranu vlastníctva, ktorá zabezpečuje všetkým vlastníkom rovnaký rozsah právnych prostriedkov, prostredníctvom ktorých sa môžu domáhať ochrany svojho subjektívneho vlastníckeho práva. Preto žalobca odmieta tvrdenia o zneužití práva prezentované vo vyjadrení žalovaným. Z jeho strany ide len o uplatnenie svoji zákonných a ústavných práv formou predpokladanou v legislatíve Slovenskej republiky. Je to adekvátny a v tomto prípade aj jediný spôsob, akým dokáže uplatniť svoje práva vo vzniknutej situácii. Medzi stranami sa na tunajšom súde vedie ďalší spor pod sp. zn.: 8C/53/2021, ktorého predmetom je vypratanie administratívnej budovy a úhrada bezdôvodného obohatenia z titulu jej užívania. Žalovaný pri tom argumentuje (podľa mienky žalobcu nesprávne, čo je podrobne zdôvodnené vyjadreniami v uvedenom konaní) transformáciou vzťahu k administratívnej budove medzi stranami sporu na nájomnú zmluvu. Preto je podľa mienky žalobcu nutné právny vzťah prehodnotiť a právne posúdiť. Usporiadanie vzájomných vzťahov tak, ako to žalobca požaduje v tomto konaní, teda určením, že je podielovým spoluvlastníkom napĺňa základné esenciu práva, a síce spravodlivosť. Žalobca totiž považuje za nemorálne, že napriek tomu, že sám spoluinvestoval do výstavby tejto budovy, čo ho malo oprávňovať na časovo neobmedzené a bezplatné užívanie nehnuteľnosti vo veľkosti odpovedajúcej pomeru investovaných peňazí, čo je de facto právo odpovedajúce spoluvlastníckemu právu, mu žalovaný v jeho výkone ktorého bráni tým, že dal žalobcovi výpoveď a pokúša sa ho z nehnuteľnosti vypratať, pričom navyše od neho požaduje za užívanie administratívnej budovy odplatu. A to za okolností, keď žalobca nesie a po celú dobu plní aj povinnosti, ktoré de facto odpovedajú povinnostiam spoluvlastníka, ako je platiť časť dane z nehnuteľnosti, prispievať na rekonštrukciu podľa veľkosti podielu, ktorý užíva a pod. Takýto právny stav považuje žalobca za protiprávny a contra bonos mores. „Dobrymi mravmi sú pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku.“ (uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 2. 2011, č. k. IV. ÚS 55/2011-19). „Dobrymi mravmi (boni mores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. To znamená, že právna interpretácia prezentovaná žalovaným je podľa mienky žalobcu v rozpore s dobrými mravmi. Preto žalobca nemôže akceptovať jeho postoj. Je neprijateľné, aby žalobca, ktorý si po celý čas plnil svoje povinnosti, bol v konečnom dôsledku vylúčený zo svojich práv, a to jednostranným rozhodnutím žalovaného. Žalobca trvá aj na tom, že v konaní je daná jeho aktívna vecná legitímácia. Žalobca ako samosprávny kraj je zo zákona vlastníkom spoluvlastníckeho podielu, ktorý odpovedá podielu peňažných prostriedkov združených jeho právnym predchodcom, Okresným národným výborom v Galante. Spoluvlastnícky podiel, ktorého sa žalobca domáha, pôvodne vznikol

originárnym spôsobom, združením peňažných prostriedkov a výstavbou administratívnej budovy. A keďže majetok ktorý nadobudol Okresný národný výbor sa zaradzuje do štátneho vlastníctva, tento podiel prechádzal vlastníctvom štátu až do nadobudnutia účinnosti zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, ktorým prešiel do vlastníctva žalobcu. Napokon, žalobca v žalobe dostatočne jasne a nepochybné odôvodnil naliehavý právny záujem na tomto súdnom konaní. Neplatí pri tom, že táto otázka môže byť posudzovaná v konaní 8C/53/2021, keďže súd v ňom explicitne vyslovil, že otázku vlastníckeho práva nebude posudzovať, keďže vychádza zo zásady hodnovernosti katastra nehnuteľnosti. Preto je jedinou možnosťou žalobcu, ako ochrániť svoje práva a právom chránené záujmy, ich uplatnenie v tomto konaní určovacou žalobou, ktorá potvrdí jeho spoluvlastnícky podiel k administratívnej budove. Už v žalobe bol zdôraznený judikatúrou ustálený záver, že naliehavý právny záujem je daný, ak je potrebné zosúladiť faktický a právny stav, napríklad aj pri nesprávnom zápise v katastri nehnuteľností.

5. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu uplatnil procesnú obranu, z obsahu ktorej vyplynulo, že v plnom rozsahu žalobou uplatnený nárok popiera. Tvrdenie žalobcu, že po vybudovaní administratívnej budovy nebolo možné vytvoriť spoluvlastnícky vzťah a úprava práv spoluinvestorov k budove vo forme bezodplatného a časovo neobmedzeného užívania vymedzených priestorov podľa pomeru ich investičných vstupov do výstavby bola v danom čase jediným možným právom upraveným riešením vzniknutej situácie, poprel odkazujúc na ust. § 12 ods. 1 Hosp. zák. v znení do 30.06.1988 v spojitosti s ust. § 14 Hosp. zák. Je zrejme, že ak by bola vôľa spoluinvestorov skutočne smerovala k úmyslu vytvoriť spoluvlastníctvo k administratívnej budove, zákon im to umožňoval a nijak nezakazoval, zúčastnené subjekty však takúto vôľu nikdy neprejavili. Nenamietajúc, že socialistický právny systém mal nedostatky, tieto samotné nemôžu byť dôvodom revízie vlastníctva vzniknutého počas socializmu v súlade s vedy platným právnym poriadkom, iba na základe úvah žalobcu, ak zákonodarca po roku 1989 nevyjadril vôľu napraviť ich. Nemožno prehliadnuť, že ako žalobca, tak ani jeho právny predchodca vlastnícke právo predchodcu žalovaného nespochybnili 43 rokov, ani po zmenách v roku 1989. V danom prípade žalobca ani jeho právny nástupca nemá a nikdy nemal s právnym predchodcom žalovaného „spoločné panstvo nad vecou“, na ktoré sa odvoláva žalobca, nakoľko v každom zmluvnom vzťahu v čase po postavení administratívnej budovy vystupoval v postavení jej vlastníka ako „pán nad vecou“ výlučne právny predchodca žalovaného a neskôr žalovaný, ktoré postavenie bolo bez námietok deklarované a akceptované tak zo strany ONV Galanta ako zriaďovateľom Okresnej knižnice Galanta podľa ust. § 6 ods. 2 z.č. 53/1959 (v Hospodárskej zmluve z 1968), ako aj Galantskou knižnicou (v Zmluve 2009 a Zmluve 2014). Socialistické organizácie sa mohli v zmysle Hosp. zák. dohodnúť na vzájomnej spolupráci, ktorá mohla byť aj vo forme združovania finančných prostriedkov na investičnú výstavbu, je nepochybné, že podľa Hospodárskej zmluvy z 1968 išlo o poskytnutie spoluinvestorského podielu k investičnej výstavbe a postupom podľa Vyhl. Č. 86/1968 Zb. došlo medzi právnymi predchodcami strán sporu k riadnemu uzavretiu zmluvy o združení prostriedkov, v dôsledku čoho bola administratívna budova postavená zo združených investičných prostriedkov socialistických organizácií, spoluvlastníctvo rozhodne nevzniklo. Neexistuje žiadna dohoda o originárnom vzniku spoluvlastníctva uvedených subjektov k stavbe, ich cieľom nebolo vytvárať spoluvlastnícke vzťahy, pretože „... poskytnutí finančných prostriedkov sa socialistické organizácie stávajú podielníkmi na združenej investičnej výstavbe, nie podielníkmi na spoluvlastníctve nehnuteľnosti, ktorá je vystavaná. Organizácia, ktorá tieto prostriedky poskytla, ich má ako svoj vklad do tejto združenej investičnej výstavby. Za žiadnych okolností nie je možné uvažovať o vzniku podielového spoluvlastníctva na nehnuteľnosti, ktorá bola z takto združených finančných prostriedkov vystavaná.“ (Nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 215/08-9 z 19.06.2008). Poukázal na skutočnosť, že žalobca ani jeho právny predchodca nijak nenamietal výkon dispozičného práva právnym predchodcom žalovaného pri scudzení administratívnej budovy a jej predaji žalovanému, čo rovnako preukazuje, že žalobca ako ani jeho právny predchodca sa nikdy ani subjektívne, ani objektívne, necítil byť spoluvlastníkom budovy. Poprel tvrdenie žalobcu o tom, že z obsahu hospodárskych zmlúv by mala vyplývať vôľa zmluvných strán založiť k budove spoluvlastnícky vzťah. Je z nej zrejme, že jej cieľom bolo združiť investičné prostriedky. Zmluva z 1968 bola uzavretá (1) po tom, ako bola stavebníkovi - Slovenskej rade odborových zväzov v Bratislave povolená stavba (rozh. MNV v Galante zo dňa 11.09.1970, zn. Výst. 1661/1970), (2) po tom, ako bolo SROZ v Bratislave povolené užívať Organizačnú budovu OOR v Galante (rozh. MNV v Galante zo dňa 06.07.1973, zn. Výst. 1083/1973 a (3) po tom, ako bola stavba s.č. XXX na parc. č. XX v roku 1980 zapísaná do evidencie nehnuteľností na LV č. XXXX pre k.ú. M. v prospech vlastníka: Čsl. Štát - Slovenská rada odborových zväzov Bratislava (užívacie povolenie z 06.07.1973 pod položkou v.z. 189/80). Pod položkami v.z. XX/XX, XXX/XX, XXX/XX W. XX/XX bola budova zapísaná vo výlučnom vlastníctve právnych nástupcov výlučne tejto socialistickej

spoločenskej organizácie až do jej prevodu do vlastníctva žalovaného v roku 2009, pričom počas uvedenej doby nikdy nebolo vlastníctvo spochybnené. Z Hospodárskej zmluvy z 1968 jednoznačne vyplýva postavenie zmluvných strán, potvrdené podpismi osôb oprávnených za ne v danom čase konať, SOR Bratislava je správcou majetku ROH a ONV Galanta ako zriaďovateľ Okresnej knižnice Galanta uzatvára zmluvu za účelom užívania nebytových priestorov v administratívnej budove OOR v Galante Okresnou knižnicou v Galante. Podľa ust. § 99 ods. 1 Hosp. zák. spoločenské organizácie hospodária s vlastným majetkom. Ak z obsahu zmluvy vyplýva, že SOR je správcou majetku ROH, znamená to, že zmluvné strany deklarovali vedomosť o tom, že administratívna budova je vo výlučnom vlastníctve ROH a nie v podielovom spoluvlastníctve zmluvných strán. Hospodárska zmluva 1981 bol uzavretá podľa ust. § 350 Hosp. zák., ktorou zmluvou bol odovzdaný do užívania iný majetok v socialistickom vlastníctve (majetok ROH, t.j. nie národný majetok) a primerane obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z § 348 ods. 1 Hosp. zák. O neexistencii spoluvlastníctva žalobcu k budove ďalej svedčí aj čl. III Hospodárskej zmluvy 1981 z ktorého vyplýva, že užívateľ nie je oprávnený užívať majetok ROH alebo jeho časť dať do ďalšieho užívania; pokiaľ by bol užívateľ spoluvlastníkom, takýto zákaz by v zmluve nemohol byť - spoluvlastník je oprávnený s vlastnou vecou v rozsahu svojho spouvláštnickeho podielu nakladať - užívateľ cudzej veci nie. V čl. VI Hospodárskej zmluvy 1981 je zakotvený záväzok SOR ohradiť ONV v Galante jeho príspevok na výstavbu budovy 33,97% z obstarávacej hodnoty nehnuteľnosti po odpočte opotrebenia, ak užívateľ alebo jeho právny nástupca odovzdané priestory prestane užívať. Žalobca tvrdí, že až doposiaľ nebol nijako obmedzovaný vo výkone svojho vlastníckeho práva. Uvedené tvrdenie však spochybňuje obsah zmlúv, ktoré žalobca predložil súdu. Keďže hospodárska zmluva z roku 1981 uvádza ako druhú zmluvnú stranu ONV Galanta ako užívateľa priestoru, zmluva z roku 2009 uvádza ako druhú zmluvnú stranu galantskú knižnicu ako užívateľa priestorov. Z týchto zmlúv vôbec nevyplýva, že upravujú vzťahy medzi stranami tohto sporu, keďže žalobca je zmluvnou stranou nie je v žiadnom prípade a nikdy ňou ani nebol. Žalobca nikdy nereagoval žiadne ním tvrdené relevantné práva spojené s vlastníctvom admin. budovy, pretože neobmedzené užívanie adm. budovy v dohodnutom rozsahu nerealizoval on, ale galantská knižnica ako subjekt s vlastnou právnou subjektivitou. Taktiež zo žiadnej zmluvy nevyplýva, že galantská knižnica preberá akýkoľvek zmluvný záväzok ako správca majetku žalobcu eventuálne, že časť adm. budovy užíva ako správca majetku žalobca. Žalobca sa nikdy nepodieľal na povinnostiach spojených s ním tvrdeným vlastníctvom, pretože to bola Okresná knižnica eventuálne galantská knižnica s vlastnou právnou subjektivitou, ktoré sa podieľali na nákladoch nie spojených s vlastníctvom, ale s užívaním priestorov v administratívnej budove, a to na základe zmluvných záväzkov z hospodárskej zmluvy z roku 1981 zmluvy z roku 2009 eventuálne zmluvy o vzájomnej finančnej spolupráci z 27.11.2014. V tejto súvislosti podotkol, že zmluva z 27.11.2014 bola žalobcom súdu predložená bez tretej strany. Ak žalobca nikdy neplnil voči žalovanému žiadne záväzky, pretože nikdy nebol zmluvnou stranou zmluvy uzavretej so žalovaným, eventuálne jeho právnym predchodcom nie je možné prijať záver, že žalovaný a jeho práv. predchodcovia desiatky rokov bezvýhradne akceptovali daný právny stav, t.j. žalobcom tvrdený stav, že admin. budovu užíva žalobca prostredníctvom galantskej knižnice a prostredníctvom nej plní akékoľvek povinnosti ako vlastník, pretože takýto záver je v rozpore s obsahom zmlúv z ktorých je zjavné hmotnoprávne postavenie Okresnej knižnice alebo Galantskej knižnice ako užívateľa priestoru. Žalobca nikdy nemal k dispozícii časť admin. budovy, pretože túto mala k dispozícii Galantská knižnica a Galantská knižnica s vlastnou právnou subjektivitou síce počas celej doby časť adm. budovy užívala, avšak uvedené nepreukazuje panstvo žalobcu nad vecou. Základným predpokladom spoluvlastníctva totiž je aj to, že všetci spoluvlastníci spoločne sa navonok i medzi sebou považujú za jediného vlastníka veci. Zo žiadneho dôkazu takýto záver nevyplýva, keďže žalobca nikdy navonok ani voči žalovanému nevystupoval ako spoluvlastník admin. budovy, svoje spoluvlastnícke právo začal tvrdiť až podaním žaloby v tomto konaní. Dokonca aj na tunajšom súde v konaní sp. zn. 8C/53/2021 je žalovanou stranou Galantská knižnica a nie žalobca. Žalovaný sa začatím konania 8C/53/2021 v žiadnom prípade nesnaží narušiť žalobcom tvrdenú rovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach, pretože v konaní 8C/53/2021 žalobca nevystupuje, a žiadna rovnováha medzi žalobcom a žalovaným v tomto konaní neexistuje, nikdy neexistovala. Žalobca sa snaží dodatočne hodnotiť všetky svoje právne úkony z minulosti inak ako boli prejavené pri zakladaní zmluvných vzťahov, a snaží sa prispôbiť obsah právnych úkonov z minulosti dodatočným požiadavkám tak, aby spochybnilo dlhotrvajúce vlastnícke právo žalovaného. Takýto postup nemôže byť pri výklade prejavu vôle účastníkov zmluvných vzťahov z minulosti zohľadnený. Admin. budova od počiatku patrila do socialistického spoločenstva, konkrétne vlastníctva spoločenskej organizácie, ktorou bola Slovenská rada odborových Zväzov Bratislava. A na LV č. XXXX v k.ú. M. bolo toto vlastníctvo zapísané v roku 1980 nasledovne: Československý štát - SROZ Bratislava. Zo stavebného povolenia č. výstavby XXXX/XXXX vyplýva, že stavba bola povolená stavebníkovi SROZ Bratislava za združenú investíciu konkrétnych subjektov. V

tejto súvislosti si dovoľujem súdu predložiť dodatočne získanú listinu z 30.12.1970 , ktorá je datovaná dňom nasledujúcim po uzavretí hospodárskej zmluvy zo dňa 01.10.1968 medzi Revolučným odborovým hnutím ako hlavným investorom stavby a ONV Galanty ako spoluinvestorovi stavby. Z predloženej listiny, ktorá je protokolom o posúdení jednostupňovej dokumentácii SROZ vyplýva, že Okresná knižnica v Galante má byť užívateľom spoluinvestorom adm. Budovy. Predložil listiny, v ktorých sa riaditelia knižnice vyjadrujú k histórii Galantskej knižnice, pričom zo všetkých vyplýva vyjadrenie, že v roku 1973 sa knižnica presťahovala na prízemie novopostavenej budovy Okresnej odborovej rady v Galante, uvedené je publikované aj na webovej stránke. Tieto listiny preukazujú vedomosť o tom, že adm. budova patrila vždy do vlastníctva právneho predchodcu žalovaného, dokonca aj žalobca na svojej webovej stránke dňa 13.03.2023 teda pred podaním žaloby uvádza, že sa knižnica presťahovala do novopostavenej admin. budovy OOR v Galante. Čo sa týka poskytnutia príspevku ONV, v tejto súvislosti poukázal na § 86 ods. 1 vládneho nariadenia č. 1100/66 Zb. o plánovitom riadení národného hospodárstva v znení účinnom od 27.02.1968 do 31.12.1968, t.j, v čase uzavretia hospodárskej zmluvy z 01.10.1968, kde sa uvádza, že Národné výbory sa môžu podieľať príspevkami svojich prostriedkov na investičnej prevádzke kultúrnych zariadení a za tým účelom dobrovoľne zmluvne združujú svoje finančné a hmotné príspevky. Hospodárska zmluva je prejavom vôle združiť a iba združiť finančné prostriedky na účel investičnej. Išlo pritom výlučne o investičný vklad , ktorý poskytol ONV Galanta ako riadiaci orgán Galantskej knižnice za účelom aby bolo možné v budúcnosti prevádzkovať knižnú ako osvetové zariadenia. Podľa § 6 ods. 3 knižničného zákona č. 53/1999 pre právne postavenie a spôsob hospodárenia ľudových knižníc platia obdobne ustanovenia § 14 a 15 osvetového zákona č. 52/1959. Podľa § 14 ods. 2 písm. b) pri zriaďovaní osvetového zariadenia výkonných orgán určí majetok, ktorý prevedie do správy osvetového zariadenia. Podľa § 15 ods. 1 tohto zákona, osvetové zariadenie. Teda knižnica Galanta užíva majetok ktorý je mu zverený do správy. NV mohol zveriť do správy iba majetok ktorý bol v štátnom vlastníctve, neexistuje však žiadna listina, ktorá by preukazovala, že národný výbor kedykoľvek v minulosti určil nejaký svoj podiel na adm. budove a tento by bol previedol do správy osvetového zariadenia. Pokiaľ sa žalobca bráni tým, že platil daň z nehnuteľností z listín predložených žalobcom je zrejmé, že táto bola vyrubovaná vlastníčkovi adm. budovy a žalovaný následne dával časť tejto dane iba preplatiť Galantskej knižnici na základe zmluvnej dohody s Galantskou knižnicou, nie žalobcom. Ďalšou skutočnosťou je že žalobca žalobou vstupuje do riadne evidovaného vlastníckeho práva žalovaného po dobu 14 rokov. Nikdy žalovaný nebol vo svojom výlučnom vlastníckom práve rušený, jeho vlastnícke právo výlučne nebolo nikdy spochybnované.

6. Podľa § 132 ods. 1 OZ vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

7. Podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

8. Predmetom sporu je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti špecifikovanej v ods. 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia v prospech žalobcu v podiele 1/3 v pomere k celku.

9. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané a medzi stranami sporu nebol sporným skutkový stav, podľa ktorého bola dňa 1.10.1968 uzatvorená Hospodárska zmluva medzi Revolučným odborovým hnutím (ROH) zastúpeným z poverenia ústrednej rady odborov Krajskou odborovou radou (KOR) v Bratislave ako hlavným investorom stavby na strane jednej a Okresným národným výborom (ONV) v Galante ako spoluinvestorom na strane druhej o poskytnutí spoluinvestorského podielu k investičnej stavbe. Predmetom Hospodárskej zmluvy 1968 bola dohoda o spoluinvestovaní pri výstavbe administratívnej budovy v Galante, ktorej KOR v Bratislave bola priamy investor a ONV a Okresné oddelenie štatistiky v Galante vystupovali ako spoluinvestori pri jej výstavbe.

10. Dnes ide o nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v kat. úz. Galanta, postavenú na parc. č. XX/X a XX/X, označenú súpisným č. XXX, zapísanú na LV XXXX, a to administratívna budova nachádzajúca sa na Mierovom nám. 4 v Galante.

11. Následne dňa 26.3.1981 bola uzatvorená Hospodárska zmluva o odovzdaní majetku ROH do dlhodobého bezplatného užívania medzi Slovenskou odborovou radou (SOR) Bratislava a ONV Galanta. Predmetom Hospodárskej zmluvy 1981 bola úprava vzťahov medzi zmluvnými stranami v súvislosti

s užívaním nebytových priestorov v administratívnej budove Okresnou knižnicou v Galante. SOR v Bratislave ako správca majetku ROH odovzdala ONV v Galante do dlhodobého bezplatného užívania tam vymedzené nebytové priestory vo veľkosti zodpovedajúcej výške združených prostriedkov na výstavbu tejto administratívnej budovy.

12. Jednotný majetkový fond (JMF) zväzov odborových organizácií v Slovenskej republike, Odborárske nám. č. 3, 815 70 Bratislava, IČO 30779618 bol ako právny nástupca SOR Bratislava zapísaný v katastri nehnuteľností ako výlučný vlastník administratívnej budovy.

13. Trnavský samosprávny kraj vydal v súlade s § 21 - 23 zákon NR SR č. 303/95 Z. z. o rozpočtových pravidlách a § 5 zákona NR SR č. 183/2000 Z. z. o knižniciach v znení zákona NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky dňa 1.4.2002 rozhodnutie č. XXXX o vydaní zriaďovacej listiny, ktorou bola zriadená Galantská knižnica. JMF a Galantská knižnica uzatvorili dňa 30.3.2009 Zmluvu o úhrade nákladov a nájomného za pozemok, ktorej predmetom bola aj dohoda na uhrádzanie nákladov za spoločné užívanie a údržbu administratívnej budovy z titulu jej bezplatného užívania zo strany Galantskej knižnice.

14. Žalovaný a Galantská knižnica uzatvorili dňa 27.11.2014 Zmluvu o vzájomnej spolupráci a finančnej spoluúčasti, predmetom ktorej bola dohoda o finančnej spoluúčasti Galantskej knižnice na rekonštrukcii strechy administratívnej budovy.

15. Strany sporu sa zhodli na tom, že z vyššie uvedeného skutkového stavu možno konštatovať, že predmetná administratívna budova bola postavená na základe investícií viacerých subjektov, vrátane Okresnej knižnice v Galante, a to ako združená investičná výstavba.

16. Následne, po vybudovaní administratívnej budovy, bola táto vedená v majetku ROH, pričom správcom bola SOR ako investor s najväčším podielom vložených investičných prostriedkov.

17. SOR a ďalší spoluinvestori následne uzatvorili hospodársku zmluvu podľa §350 zákona č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník, vrátane Hospodárskej zmluvy 1981, predmetom ktorých bolo právo spoluinvestorov bezodplatne a bez časového obmedzenia užívať vymedzené priestory podľa pomeru ich investičných vstupov do výstavby administratívnej budovy.

18. Hospodárska zmluva z 1968 bola uzavretá (1) po tom, ako bola stavebníkovi - Slovenskej rade odborových zväzov v Bratislave povolená stavba (rozh. MNV v Galante zo dňa 11.09.1970, zn. Výst. 1661/1970), (2) po tom, ako bolo SROZ v Bratislave povolené užívať Organizačnú budovu OOR v Galante (rozh. MNV v Galante zo dňa 06.07.1973, zn. Výst. 1083/1973 a (3) po tom, ako bola stavba s.č. XXX na parc. č. XX v roku 1980 zapísaná do evidencie nehnuteľností na LV č. XXXX pre k.ú. Galanta v prospech vlastníka: Čsl. Štát - Slovenská rada odborových zväzov Bratislava (užívacie povolenie z 06.07.1973 pod položkou v.z. XXX/XX). Pod položkami v.z. XX/XX, XXX/XX, XXX/XX a XX/XX bola budova zapísaná vo výlučnom vlastníctve právnych nástupcov výlučne tejto socialistickej spoločenskej organizácie až do jej prevodu do vlastníctva žalovaného v roku 2009.

19. Vychádzajúc z obsahu žaloby a najmä žalobného návrhu determinujúceho predmet konania je zrejmé, že v danom prípade ide o žalobu podľa ust. § 137 písm. c/ CSP (určenie, či tu právo je alebo nie je), ktorej prípustnosť zákon predpokladá v prípade existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pričom tvrdenie a preukázanie existencie naliehavého právneho záujmu je predstavuje procesnú povinnosť strany spor iniciujúcej, t.j. žalobcu. Žalobca argumentoval v tejto súvislosti potrebou posúdenia, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snád len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Ak vyriešenie určitej otázky neznamena definitívne vyriešenie obsahu právneho vzťahu účastníkov konania alebo ich práva, určovací žaloba nie je opodstatnená (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 1.11.2006, sp. zn. 3 Cdo 112/2004; uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 224/2008, in: Zo súdnej praxe č. 81/2006 pod č. 6, s. 101). Podľa názoru žalobcu je nepochybné, že v tomto konaní je zrejmý naliehavý záujem na určení spoluvlastníckeho práva žalobcu, pretože tak môže dôjsť ku zjednoteniu faktického a právneho stavu vlastníctva dotknutej nehnuteľnosti. Súd konštatuje, že podaná žaloba vzhľadom na konštrukciu žalobného petitu síce je vhodným procesným nástrojom ochrany

práva žalobcu, nakoľko definitívne (bez rizika vyvolania ďalších sporov) rieši právne postavenie strán sporu a rovnako je nesporné, že žalobou možno dosiahnuť zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, avšak súd za podstatný považuje i časový aspekt žalobcom realizovanej ochrany resp. uplatnenia práva. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že žalovaný je ako výlučný vlastník spornej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností evidovaný od roku 2009, pričom žalobca ako tvrdý 1/3 vlastník spornej nehnuteľnosti žalobu vo veci podal až v roku 2023, t.j. po uplynutí 14 rokov od vkladu vlastníckeho práva žalovaného, pričom z vyjadrení strán sporu bolo zrejmé, že sporná nehnuteľnosť bola počas tohto obdobia užívaná vo vzájomnej zhode Galantskou knižnicou a žalovaným, výlučné vlastníctvo žalovaného spochybnené nebolo, evidencia vlastníctva spornej nehnuteľnosti je verejne dostupná, t.j. žalobca o nej vedomosť mal a mohol mať. Rovnako mal vedomosť o hospodárskych zmluvách 1968 a 1981, o ktoré dvojstranné právne úkony žalobou uplatnený nárok primárne opiera, v neposlednej rade i Zmluva o úhrade nákladov bola uzatvorená ešte v roku 2009, teda v žiadnom prípade nešlo o skutočnosti a okolnosti, ktoré by nastali po nadobudnutí vlastníckeho práva žalovaného, resp. ktoré by nastali skôr, avšak o nich žalobca nemohol vedieť. Žalobca pritom ani len netvrdil, že by existovali prípadné objektívne prekážky, pre ktoré by si v súlade s povinnosťou riadneho hospodára nemohol určenie ním tvrdeného spoluvlastníctva uplatniť skôr. Súd vyjadruje presvedčenie, že časový aspekt uplatnenia si práva vyplýva už z bežne zaužívaného výkladu pojmu „naliehavý“, ktorý aspekt nemožno bez zákonného dôvodu opomenúť, nakoľko by sa (inak nesporne nepremiľateľné) vlastnícke právo a s tým súvisiaca potreba jeho právneho ustálenia dostali do priamej kolízie s rozhodne nie nepodstatnou zásadou právnej istoty v právnych vzťahoch. Vzhľadom na nespornú skutočnosť, že žalobca zjavne vedel o existencii evidencie výlučného vlastníctva žalovaného k spornej nehnuteľnosti od roku 2009, pričom nebolo preukázané (ani tvrdené), že by žalobcovi v súvislosti s relevantným uplatnením si ním tvrdeného práva bránila objektívna prekážka, súd nemá obligatórny predpoklad určovacej žaloby podľa ust. § 137 písm. c/ CSP v podobe existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení za splnený. Ak by súd časový aspekt naliehavosti videl výlučne v potrebe právneho ustálenia spoluvlastníctva žalobcu v dôsledku paralelne prebiehajúceho sporu, predmetom ktorého je uloženie povinnosti žalovanému (v tomto konaní v procesnom postavení žalobcu) vypratáť spornú nehnuteľnosť, nepostupoval by v súlade s účelom ust. § 137 písm. c/ CSP, nezohľadnenie rozhodujúcich a pre daný skutkový a právny stav špecifických okolností by totiž predstavovalo nežiaduco formalistické rozhodnutie súdu.

20. Vzhľadom na popretie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu relevantným procesným úkonom žalovaného sa súd následne (plne rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania) zaoberal danosťou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v podobe hmotnoprávneho vzťahu k prejednávanej veci.

21. Podľa § 3 písm. l/ z.č. 416/2001 Z.z. na samosprávne kraje prechádzajú pôsobnosti na úseku knižníc zriaďovanie, zakladanie, zlučovanie a zrušovanie regionálnych knižníc.

22. Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ z.č. 446/2001 Z.z. do vlastníctva vyššieho územného celku prechádzajú z majetku štátu veci v správe právnických osôb, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na vyšší územný celok podľa osobitných predpisov.

23. Podľa § 6 ods. 3 z.č. 446/2001 Z.z. správca nemôže nadobudnúť majetok do svojho vlastníctva. Majetok, ktorý správca nadobúda, je vlastníctvom vyššieho územného celku. Správca vykonáva právne úkony pri nadobúdaní a správe majetku vyššieho územného celku v mene vyššieho územného celku. Správca koná v mene vyššieho územného celku pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku vyššieho územného celku, ktorý spravuje.

24. Podľa § 8 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka socialistickým spoločenským vlastníctvom je štátne vlastníctvo, družstevné vlastníctvo, ako aj vlastníctvo spoločenských a iných socialistických organizácií.

25. Podľa § 12 ods. 1 Hosp. zák. vec môže patriť spoločne štátu a družstevným alebo iným socialistickým organizáciám alebo spoločne niekoľkým družstevným alebo iným socialistickým organizáciám (spoluvlastníctvo).

26. Podľa § 99 ods. 1 Hosp. zák. spoločenské organizácie hospodária s vlastným majetkom; môžu hospodáriť aj s národným majetkom, ktorý im štát odovzdal do trvalého užívania alebo do dočasného užívania.

27. Podľa § 350 Hosp. zák. ustanovenia § 348 a 349 primerane platia i v prípadoch, v ktorých socialistické organizácie mimo obvyklého hospodárenia prevádzajú vlastníctvo iného majetku v socialistickom vlastníctve, než je národný majetok, alebo ho odovzdávajú do dočasného alebo dlhodobého užívania.

28. Žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitímáciu z ust. § 3 písm. l/ z.č. 416/2001 Z.z., § 3 ods. 1 písm. a/ z.č. 446/2001 Z.z., pričom na pojednávaní v kontexte poučenia podľa ust. § 181 ods. 2 CSP právnu argumentáciu doplnil o ust. § 6 ods. 3 z.č. 446/2001 Z.z.

29. Z obsahu zmlúv z roku 1968 (ako dvojstranného právneho úkonu predstavujúceho právny základ žaloby) a z roku 1981 nesporne vyplýva, že žalobca nebol ani v jednom prípade zmluvnou stranou (ani právnym nástupcom zmluvnej strany). Hospodárska zmluva z roku 1968 bola uzatvorená medzi KOR v Bratislave ako hlavným investorom a ONV v Galante (Okresná knižnica) ako spoluinvestor. Hospodárska zmluva z roku 1981 (týkajúca sa odovzdania majetku ROH) bola uzatvorená medzi SOR v Bratislave a ONV Galanta ako zriaďovateľom Galantskej knižnice podľa ust. § 6 ods. 2 z.č. 53/1959 Zb.. Nie je sporným prechod zriaďovateľskej pôsobnosti žalobcu vo vzťahu ku Galantskej knižnici, nakoľko tento je determinovaný jednoznačným ust. § 3 ods. l/ z.č. 416/2001 Z.z. Spornou sa však javí odlišná interpretácia resp. žalobcovo opomenutie hmotnoprávneho predpokladu pre prechod vecí v správe právnických osôb, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na vyšší územný celok podľa osobitných predpisov, ktorým hmotnoprávnym predpokladom zakotveným v ust. § 3 ods. 1 písm. a/ z.č. 446/2001 Z.z. je, že prechod do vlastníctva VÚC sa týka výlučne vecí v dovedajšom majetku štátu. Žalovaný dôvodne argumentoval tým, že v prípade spornej nehnuteľnosti rozhodne nešlo o vec v režime majetku štátu, nakoľko z obsahu zmluvy z 1981 jednoznačne vyplýva, že sporná nehnuteľnosť bola vo vlastníctve (výlučnom) ROH, kde SOR v Bratislave ako zmluvná strana konala ako správca majetku ROH.

30. Súd udáva do pozornosti, že právny základ koncepcie členenia socialistického vlastníctva upravovalo ust. § 8 ods. 2 Hosp. zákonníka tak, že socialistickým spoločenským vlastníctvom je štátne vlastníctvo, družstevné vlastníctvo, ako aj vlastníctvo spoločenských a iných socialistických organizácií. Z uvedeného je zrejmé, že socialistické vlastníctvo pozostávalo z troch samostatných foriem vlastníctva (ako aj spoluvlastníctva - § 12 ods. 1 Hosp. zák.), pričom pojmu „majetok štátu“ aktuálne účinnej právnej úpravy zodpovedá pojem „štátne vlastníctvo“ úpravy Hosp. zákonníka. Sporná nehnuteľnosť bola podľa obsahu zmluvy z roku 1981 majetkom ROH, ktoré malo charakter spoločenskej socialistickej organizácie, v dôsledku čoho s poukazom na ust. § 8 ods. 2 Hosp. zákonníka je zrejmé, že sporná nehnuteľnosť bola vo vlastníctve spoločenskej socialistickej organizácie, nešlo teda o štátne vlastníctvo ako prvú z možných legálnych foriem socialistického vlastníctva. Vo svetle uvedeného nemohlo a nemôže ísť o majetok štátu, ktorého prechod vlastníckeho práva na žalobcu upravuje ust. § 3 ods. 1 písm. a/ z.č. 446/2001 Z.z. a to aj napriek nespornému prechodu zriaďovateľskej pôsobnosti žalobcu vo vzťahu ku Galantskej knižnici. Inak povedané, žalobca by disponoval aktívnou vecnou legitímáciou v prípade, ak by sporná nehnuteľnosť predstavovala v čase jej odovzdania štátne vlastníctvo, čo obsah zmluvy z roku 1981 vylučuje, keďže celkom zjavne označuje spornú nehnuteľnosť ako majetok ROH, t.j. majetok spoločenskej socialistickej organizácie, čo vylučuje možnosť aplikácie ust. § 3 ods. 1 písm. a/ z.č. 446/2001 Z.z.. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že na strane žalobcu nie je daná aktívna vecná legitímácia zodpovedajúca hmotnoprávnemu vzťahu k predmetu konania, ktorá skutočnosť predstavuje ďalší dôvod na zamietnutie žaloby, pričom súd nemá zákonný dôvod zaoberať sa argumentáciou strán sporu produkovanou vo vzťahu k meritu prejednávanej veci.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorého má žalovaný ako procesne plne úspešná strana sporu právo na náhradu trov konania v plnej miere voči neúspešnému žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana sporu, v neprospech ktorej bolo vydané, a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.